

Hare Excellentie
Drs. M.H. Schultz van Haegen
Ministere van Infrastructuur en Milieu
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Briefnummer

16/11.286/Rh/MK

Den Haag

12 september 2016

Onderwerp

Reactie VNO-NCW en MKB-Nederland
op wijzing Besluit ruimtelijke ordening
(Bro) Ladder Duurzame Verstedelijking

Telefoonnummer

070-3490331

E-mail

rijkhoff@vnoncw-mkb.nl

Excellentie,

VNO-NCW en MKB-Nederland maken gaarne van de geboden gelegenheid gebruik om een reactie te geven op de voorgestelde wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in verband met de ladder voor duurzame verstedelijking.

De ladder is waardevol en essentieel proceskader

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte SVIR (2012) is de ladder aangegeven om een bijdrage te leveren aan een zorgvuldig en transparant besluitvormingsproces voor ruimtelijke projecten. De ladder zou de ruimtelijke kwaliteit verder moeten verbeteren en ook bij moeten dragen aan een efficiënte locatiekeuze. De praktijk heeft laten zien dat de ladder mede zorgt voor een bewuster en meer gestructureerd besluitvormingsproces bij met name grotere ruimtelijke projecten. Daarnaast heeft de praktijk ook laten zien dat de ladder tot een starre toepassing kan leiden met uitdijende onderzoeken, juridische procedures en langere doorlooptijd in de besluitvorming. De ondernemingsorganisaties zijn daarom positief over het initiatief om met behoud van het doel van de ladder te bezien waar de uitvoering kan worden verbeterd, gestroomlijnd en efficiënter kan worden ingericht.

Samenhang ladder met structuurvisies

Alvorens in te gaan op enkele onderdelen van de aangepaste ladder willen de organisaties de samenhang van de ladder onderstrepen met structuurvisies. Niet voor niets is het Bro gekoppeld aan de SVIR.

De ladder moet door gemeenten mede gebruikt worden ter verdere uitvoering van de ruimtelijke beleidsvisie zoals deze is verwoord in hun structuurvisies. Immers in de structuurvisie vinden de beleidsmatige afwegingen plaats, worden prioriteiten gesteld en de uitgangspunten van het toekomstige beleid voor bijvoorbeeld bedrijventerreinen,

kantoorlocaties en detailhandel geformuleerd. Dit beleid moet in goed overleg met relevante stakeholders, zoals het betrokken bedrijfsleven, tot stand komen.

Aangepaste naam

De huidige opzet van de ladder kent enkele treden die volgtijdelijk doorlopen moeten worden. In de aangepaste ladder zijn deze treden niet meer aanwezig. Wij stellen dan ook voor om niet langer te spreken over de ladder, maar meer algemeen over bijvoorbeeld “toets duurzame verstedelijking”.

Motiveringsplicht voor buitengebied terecht gehandhaafd; regionaal afstemmingsoverleg als verplichting opnemen

VNO-NCW en MKB-Nederland zijn van oordeel dat er voor nieuwe projecten/plannen ruwweg een indeling in twee hoofdcategorieën gemaakt kan worden. Allereerst wanneer er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling zonder effecten voor buurgemeenten. De gemeente moet beoordelen of deze ontwikkeling past binnen de eigen structuurvisie (en het betreffende bestemmingsplan) inclusief een beoordeling of deze voorziet in een lokale behoefte en daarbij rekening houdend met de leegstand die reeds aanwezig is of mogelijk elders gaat ontstaan. Verder moet er een beslissing worden genomen over de locatie, waarbij het uitgangspunt is om de nieuwe stedelijke ontwikkeling in beginsel in bestaand stedelijk gebied te realiseren. Als dat niet mogelijk is, dan moet gemotiveerd (in het bestemmingsplan) worden aangegeven waarom dat niet kan en gekozen wordt voor realisatie buiten bestaand stedelijk gebied. Deze motiveringsplicht staat gelukkig ook in de aangepaste tekst en vormt een kernpunt in de systematiek.

De tweede categorie betreft nieuwe stedelijke ontwikkelingen met gemeenteverstijgende effecten. Aanvullend aan wat hiervoor is gezegd voor de eerste categorie (en wat ook voor deze categorie geldt) moet de betreffende gemeente nu ook regionaal afstemmen d.w.z. met o.a. buurgemeenten en ook met de provincie. De Nota van Toelichting meldt dat geen extra bepaling is opgenomen op het borgen van de regionale afstemming en samenwerking. Het is aan “provincies om de bovenlokale afstemming en samenwerking van verstedelijking actief te stimuleren, wanneer deze onvoldoende tot stand komt”, aldus de Nota. De organisaties vinden dit maar één zijde van het verhaal en het wachten op de provincie mag geen alibi voor gemeenten zijn om vooralsnog niet zelf in actie te komen. In het proces van de ruimtelijke ordening hebben provincies en gemeenten hun rollen te spelen. Wat betreft de rol van de provincies kan bijvoorbeeld gewezen worden op de brief van minister Schultz aan de Tweede Kamer over het beschikbaar instrumentarium van provincies voor de aanpak van leegstand (Kamerstuk 33 962, nr 187). In het geval dat een stedelijke ontwikkeling meerdere gemeenten raakt is het van belang dat de gemeente waar de ontwikkeling moet worden gerealiseerd het initiatief neemt tot afstemming en samenwerking. Om te garanderen dat dit gebeurt moet in het Bro naast de opmerking over de provincies een expliciete passage voor gemeenten komen dat bij deze tweede categorie de behoefte en de wijze waarop in die behoefte wordt voorzien regionaal wordt afgestemd.

Definities in Besluit en niet in Handreiking

De Nota van Toelichting gaat ook in op de definitie van stedelijke ontwikkeling en bestaand stedelijk gebied en verwijst voor verdere afbakening etc naar de nog op te stellen nieuwe Handreiking. De ondernemingsorganisaties staan hier afwijzend tegenover. Belangrijke zaken dienen in het Besluit zelf klip en klaar te zijn geformuleerd en niet in een Handreiking.

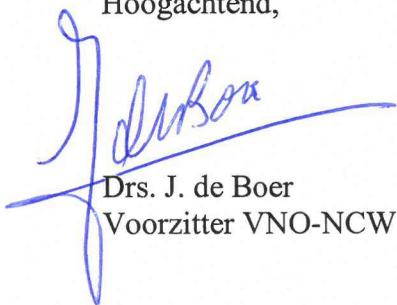
Zonder inzicht te hebben in het geheel (Besluit en Handreiking) kan door ons nu geen goed oordeel worden gegeven of de voorgestelde wijziging wel de gewenste verbetering oplevert.

Samenhang met Omgevingswet en Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

In de Nota wordt gemeld dat de ladder een plaats zal krijgen in het Bkl. Van dit Besluit loopt op dit moment de internetconsultatie. Wij vragen ons af waarom niet gekozen is voor directe verwerking van de aangepaste ladder in het Besluit, maar voor de meer omslachtige weg van eerst een wijziging van het Bro en daarna via het Invoeringsbesluit invoeging in het Bkl. Uitgangspunt moet zijn dat de aangepaste ladder één op één wordt overgenomen in het Bkl.

Samenvattend zijn VNO-NCW en MKB-Nederland van oordeel dat wil de doelstelling van de aanpassing gerealiseerd worden, zoals in paragraaf 1 van de Nota van Toelichting is geformuleerd, dan dient het voorstel op enkele punten, zoals hierboven aangegeven, worden aangepast en worden aangevuld.

Hoogachtend,

Drs. J. de Boer
Voorzitter VNO-NCW

M.A. van Straalen
Voorzitter MKB-Nederland